

В.М.Мельниченко (Черкаси)

VI ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СИМПОЗІУМ ІЗ ПРОБЛЕМ АГРАРНОЇ ІСТОРІЇ

Всеукраїнські симпозиуми з проблем аграрної історії мають свою історію. I Всеукраїнський симпозиум відбувся 10–12 жовтня 1996 р. на базі Уманської сільськогосподарської академії. У ньому взяли участь науковці з Києва, Донецька, Харкова, Черкас, Умані, Ужгорода, Львова, Запоріжжя, Івано-Франківська, Сімферополя та інших міст України. До оргкомітету входили д-р іст. наук, заступник директора Інституту історії НАН України С.В.Кульчицький (голова), професори М.І.Бушин, О.М.Геркіял, В.С.Зубов (заступники голови), А.Г.Морозов, Р.Д.Лях, В.В.Калініченко, В.І.Лько, П.П.Панченко, О.Г.Перехрест, С.М.Тимченко, А.Ю.Чабан.

Другий і наступні симпозиуми з проблем аграрної історії проводилися в Черкасах. Незмінний голова оргкомітету – професор А.Г.Морозов, а організаційне забезпечення взяли на себе історичні кафедри, передусім новітньої історії, Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького.

Всеукраїнські симпозиуми набули широкої популярності в наукових колах, ставши своєрідним центром досліджень аграрної історії нашої держави. Ваги цьому науковому заходу додає публікування його матеріалів у фаховому виданні – збірнику наукових праць «Український селянин».

Відрадно, що організатори й учасники симпозиумів, окрім суто теоретичних розробок проблем аграрної історії, значну увагу приділяють сучасному розвитку українського села. Зокрема, секційні засідання III симпозиуму (травень 2001 р.) проводилися на базі Інституту садівництва ім. Л.П.Смирненка в Млієві (Городищенський р-н), а учасники V симпозиуму (жовтень 2004 р.) вивчали досвід роботи господарств Чорнобаївського району.

VI Всеукраїнський симпозиум із проблем аграрної історії – помітна подія в науковому й громадському житті нашого краю. Звернення до проблем аграрної історії України має особливу актуальність. Передусім, з огляду на те, що аграрна галузь України і її безпосередній творець – українське селянство, завжди відігравали винятково важливу роль не тільки в примноженні господарсько-культурних надбань українського народу, а й були важливим чинником його історичного поступу на шляху до політичної незалежності.

Україна по праву вважається одним із найдавніших регіонів хліборобської культури, витоки якої сягають далеких трипільських часів. Визнання у всьому світі здобуло не тільки українське рільництво, а й садівництво, тваринництво. Завдяки українському селянинові, його працелюбності й дбайливому ставленню до землі про Україну знають у різних куточках планети, скрізь, куди дола заносила наших співвітчизників.

Упродовж багатовікової історії України селянство суттєво впливало на добробут і суспільне становище усього українського народу, залишалося основним носієм і хранителем матеріальних і духовних цінностей українства.

Однак ще дуже багато сторінок далекої й близької історії українського села не набули належного наукового висвітлення. Їх дослідження потребує нових, звільнених від ідеологічних стереотипів, дійсно

неупереджених методологічних підходів. Це важливо ще й тому, що ґрунтовне вивчення проблем аграрної історії має сьогодні значення не тільки для всебічної реконструкції історичного процесу, а й для застосування історичного досвіду при виробленні засад сучасної аграрної політики України.

VI Всеукраїнський симпозіум із проблем аграрної історії відбувся 16–17 березня 2006 р. в Черкаському національному університеті ім. Б.Хмельницького.

Директор Інституту історії України НАНУ, академік НАН України *В.А.Смолій*, відкриваючи роботу симпозіуму, наголосив на актуальності й своєчасності проведення цього заходу, зазначив, що він покликаний розширити межі наукового пізнання й осмислення невичерпного історичного досвіду у сфері аграрних відносин. Розвиваючи цю тезу, д-р іст. наук, професор, заступник директора Інституту історії України НАНУ *С.В.Кульчицький*, д-р іст. наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАНУ *В.І.Марочко*, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри новітньої історії Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького *А.Г.Морозов*, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри Миколаївського державного гуманітарного університету *П.М.Тригуб*, депутат Черкаської обласної ради *П.Г.Душейко* у своїх доповідях зупинилися на актуальних завданнях та методології досліджень аграрної історії, торкнулися різних проблем минулого та сучасного українського села.

У роботі секцій «Столипінська аграрна реформа та революційний процес 1917–1920 рр.», «Аграрний розвиток українських земель від середньовічних часів до середини ХХ ст.», «Аграрні проблеми України другої половини ХІХ – початку ХХ ст.: соціальний розвиток села, господарське життя, поширення сільськогосподарських знань та освіти серед населення», «Соціальні, економічні та культурні процеси в українському селі радянської доби. Сучасні аграрні проблеми» взяли участь науковці з Києва, Харкова, Львова, Черкас, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Тернополя, Сімферополя, Чернігова, Умані, Переяслава-Хмельницького та інших міст України.

Учасників заходу привітав проректор з наукової роботи Черкаського національного університету ім. Б.Хмельницького професор *В.В.Масненко*. Відбулося покладання квітів до пам'ятників *Т.Г.Шевченку* й *Б.Хмельницькому* в Черкасах.